

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
Г-Н ВАЛЕНТИН НИКОЛОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО ЕНЕРГЕТИКА
44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

СТАНОВИЩЕ

НА ОМБУДСМАНА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Относно: *Законопроект за изменение и допълнение на Закона за енергетиката № 054-01-27, внесен на 31.03.2020 г.*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН НИКОЛОВ,

Като омбудсман и защитник на правата и интересите на гражданите, на основание чл. 9, ал. 1, т. 6 от Правилника за организацията и дейността на омбудсмана изразявам следното становище относно законопроект за изменение и допълнение на Закона за енергетиката № 054-01-27, внесен на 31.03.2020 г.:

Намирам, че предвидените в законопроекта процедури за възстановяване на разликата в сумите на следващите по веригата лица, не отчитат в достатъчна степен интересите на гражданите. Докато за газоснабдителните и енергийните предприятия са определени кратки и ясни срокове за възстановяване на разликите, уредбата на възстановяването на разлики на крайния потребител в законопроекта поставя основателни въпроси за правилното и коректно прихващане.

Съгласно §2, ал. 12 от ЗИД на ЗЕ за клиентите на топлинна енергия, при които разпределението на топлинната енергия се извършва за отчетен период от една година, разликата в сумите ще се отрази едва в годишната изравнителна сметка за сградата и в индивидуалните изравнителни сметки, които се изготвят и предоставят до 15 юли (чл.70, ал.6 от Наредба № Е-РД-04-1 от 12 март 2020 г. за топлоснабдяването).

Този срок е дълъг и изглежда несигурен в контекста на извънредното положение в страната, за което не се знае докога ще продължи и как ще се отрази на реда за измерване, отчитане, разпределение и заплащане на топлинната енергия.

В случай че извънредното положение в страната се удължи, това ще окаже влияние на работата на фирмите за дялово разпределение, които имат задължение в края на отоплителния период да извършат реално отчитане на уредите за дялово разпределение. Заради извънредното положение техните служители няма да имат достъп до жилищата на гражданите и възможност да извършат реален отчет.

По този начин е възможно изравнителните сметки да не бъдат готови в нормативноустановения срок. А това означава, че ще се отложи за неизвестен период от време и възстановяването на надвзетите суми от потребителите.

Ето защо смятам, че е необходимо да се обмислят възможности за регламентиране на възстановяването на сумите на тези клиенти преди края на отоплителния период.

На следващо място, в проекта следва да бъдат гарантирани правата на крайните клиенти на информация и на заплащане на икономически обоснована цена за съответната услуга.

В тази връзка клиентите следва да бъдат информирани по достъпен, ясен и разбираем начин за:

- решенията на Комисията за енергийно и водно регулиране, като им се даде възможност да участват при тяхното обсъждане, тъй като законопроектът, съгласно §2, ал. 6, предвижда вземане на съответните решения на закрити заседания;

- изпълнението на задължението на „Булгаргаз“ ЕАД за възстановяване на разликата в сумите на крайните снабдителите на природен газ и на топлофикационните дружества;

- извършените преизчисления на задълженията им за съответните месеци от доставчика на обществената услуга. За клиентите с изравнителни сметки, е удачно тази информация да се предостави преди изготвяне на самата изравнителна сметка.

Във всички случаи при възстановяване на надвзети суми, процедурите следва да бъдат максимално прозрачни, а информацията за възстановяването да бъде ясна и разбираема за гражданите, за да не се допусне съмнение за злоупотреба от страна на дружествата с монополно положение на пазара.

На следващо място, в предложената редакция, проектът на ЗИД на ЗЕ поставя и следните въпроси:

- защо не са предвидени задължения на КЕВР, предвид промяната в цената на природния газ, да приеме и решения, с които да утвърди и цени в сектор „Електроенергетика“. В тази връзка следва съответно да се разпише и начинът, по който ще се възстановяват и разликите в сумите за клиентите на електрическа енергия;

- предвид дългия и неясен срок за възстановяване на надвзетите суми на гражданите, липсва яснота за начина на разходване на лихвите, които ще се натрупат върху подлежащите на възстановяване суми.

В заключение, бих искала да апелирам към обмисляне на изложените аргументи при обсъждане на законопроекта, като се набележат ясни, разбираеми и прозрачни процедури и кратки срокове за възстановяване на надвзетите суми на гражданите от природен газ, топлинна и електрическа енергия, с цел създаване на гаранции за защитата им като крайни клиенти.

С уважение,

ДОЦ. Д-Р ДИАНА КОВАЧЕВА
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ